

IVÓVIZET AZ UTCÁKRA!

– IVÓCSAP PROJEKT

/ Probléma

A klímaváltozás hatására nyáron annyira fel tud melegedni a levegő, hogy szinte elviselhetetlen hőség. Ezt a jelenséget a nagyvárosokban még növeli a városi hősziget jelenség, vagyis hogy az épített környezet és a gyér növényzet hatására még néhány fokkal melegebb van, mint a városon kívül. Ilyenkor az emberi szervezetnek fokozódik a folyadékigénye, és az is nagyon fontos, hogy időnként lehűtsük a testünket.

A nyári kánikula sokakra veszélyes lehet, de főleg a gyerekeket, az időseket és azokat a szegényebb társadalmi rétegeket veszélyeztetheti, akik otthonukban sem juthatnak iható vízhez, vagy hajléktalanok. Mindenki számára fontos, hogy ebben az időszakban megfelelő mennyiségű vizet fogyasszon, de az előbb említett sérülékenyebb csoportok számára még fontosabb, hogy az utcán is iható vízhez juthassanak.

Az embereknek tehát van igényük nyáron a közterületeken elérhető ivóvízre, de a jó minőségű ivóvíz ellenére a fővárosban nincsenek ivókutak. A tűzcsapok azon-ban 150 méterenként megtalálhatóak, így ezeket kellett elérhetővé tenni az ivócsapokkal.

/ A megoldás

Az ivócsap projekt egy alulról jövő kezdeményezés. Négy egyetemista lány találta ki és valósította meg. A megvalósításhoz gépészmérnököket és kivitelezőket kerestek, majd elkezdtek terjeszteni önkormányzati körökben az ivócsap praktikuságát és fontosságát. Mára egyre több város vezetése érdeklődik az ivócsapok iránt. A helyi lakosság az ivócsapok használatával járul hozzá a meglétükhöz. Ez maga a projekt célja, hogy mindenkihez eljusson az ivócsapok híre, és használatban legyenek az év azon szakaszában, amíg működtethetőek.

Mivel „a fővárosban még a tűzcsapokból is jó minőségű, iható víz folyik, 43 közterületi, bárki által használható ivócsapot szereltek fel a város tűzcsapjaira, mely az Ivócsap Hálózat gerincét jelenti. Már vannak olyan magyarországi városok, ahol működnek csapok, pl. Oroszlányban, Pécsen, Zalaegerszegen, Veszprém-ben szereltek már fel ilyen szerkezeteket, és több magyarországi, illetve külföldi város is érdeklődik irántuk.”

A tervezők 2013-ban készítették el az első ivócsapot, majd ugyanezen év nyarán magyarországi fesztiváló-kon tesztelték: itt bebizonyosodott számukra, hogy működik és az emberek merik használni őket! Mernek inni a tűzcsapokból. Innentől kezdtek el intenzívebben dolgozni az ötletükön. Így 2014-re már több ivócsap bérlési és vásárlási igény is beérkezett a tervezőkhöz.

A projekt „főszereplői” a négy építészmérnök hallgató ötletgazda (Hüttl Sarolta, Soltész Judit, Zétényi Zsófia, Zoletnik Zsófia) és segítők (az Ivócsapok gépészmérnökei: Bodnár Gábor, Olkei Tamás, Ferenczy Tamás, tanácsadó partnerük a RoadRun-R: Ilyés Márton, Likács Vera, Mult Ákos, Tóth Borbála), valamint a Budapesti Önkormányzat, a Budapesti Városarculati Nonprofit Kft. És a Fővárosi Vízművek Zrt. A helyi lakosságot bevonták az ivócsap tesztelésébe, hírének terjesztésébe, és visszajelzéseiket meghallgatták. Elkészült egy ivócsap térkép is, amelynek segítségével mindenki tájékozódhat, hogy a városban (Budapesten) hol vannak felszerelve a csapok (budapestvideo.hu/video/tuzcsapbol-inni). A helyi önkormányzat és a vízművek, mint érintettek vettek részt a projekt folyamatában.

Az első Ivócsap prototípust a tervező csapat a saját zsebpénzéből csinálta 2013-ban, 2014-ben a következő 11 darab elkészítéséhez pedig

pályázati pénzt nyertek a Smart City Lab pályázat keretein belül. 2015-ben az ivócsapokat előfinanszírozással készítették el.

/ Mit tanulhatunk?

Minden magyar városnak van tűzcsap hálózata. Így amely település elhivatott aziránt, hogy a lakossága a köztereken ivóvízhez juthasson, különösen a klímaváltozás miatt fokozódó nyári kánikulában, annak lehetősége van ebben a formában megoldani a városi közterületi ivóvíz szolgáltatás kérdését.

Az ivócsap adott, a kivitelezés megvalósult, több helyen kipróbált megoldásról van szó. Azon önkormányzatoknak, akik igényt tartanak rá, hogy településük közterületein megoldott legyen az ingyenes, lakossági ivóvíz ellátás, fel kell vennie a kapcsolatot

az ivócsap ötletgazdáival (ehhez az ivócsap honlapján minden fontos információt meg lehet találni), és megtárgyalni, hogy hova és mennyi csapat szeretne a városvezetés bérelni vagy megvásárolni.

A nyári nagy melegek, kánikulák és a városi hősziget hatás enyhítésére egy ilyen egyszerű megoldást lehet kínálni, mint az ivócsap. Ugyanis a tűzcsap hálózat minden településen adott, így már csak a városvezetés és a vízmű függvénye, hogy hozzájuttatják-e a lakosságot ingyenes, köztéri ivóvíz szolgáltatáshoz.

A közterületi ivóvíz szolgáltatás, a tűzcsapra szerelt ivócsapokon keresztül, a városi lakosságra nézve különösen hasznos és jól alkalmazható adaptációs gyakorlat.

Az esetleírást készítette: ESSRG (www.essrg.hu)